Inferiorum verò Statione Prima subtrahemus, pro Secundâ addemus: contrarium fiet, si Complementum Anomaliæ Planetæ ad circulum, versetur in quæstione: utrobique adjiciemus Aphelii Planetæ distantiam ab Apogæo Solis, ita conficietur Anomalia Solis coæquata justa, exhibens justum & arcum diurnum & intervallum: quibus datis corrigitur utraque proportio: & per eas reditur ad opus Præcepti prioris. Addita verò illic Aphelii Planetæ, hic Apogæi Solis longitudine, prodibit locus Solis.

Ut quia per susceptam Anomaliam Solis 53°.12′, proportio Intervallorum ☉ exhibetur — 1092, & per id proportio Intervallorum constituta fuit 31428: hæc proportio suprà præstitit Angulum Commutationis, Stationis effectorem, 170° ferè. Iam Anomalia Martis, qui ex Superioribus est, non ipsa, sed Complementum ejus ad circulum, sit 169°.32′. Ergo pro Primâ Statione aufero Commutationem Stationariam, restat 359°.32′; cui addo distantiam Aphelij Martis ab Apogæo Solis 53°.16′; proveniunt 52°.48′, quod parum abest à 53°.12′. Rectè igitur initio assumpsimus hanc Anomaliam Solis: & correctione non est opus arcuum & Intervallorum. Et si vel 149°, Longitudinem Aphelij Martis, addam ad 359°.32′, vel 96°, Longitudinem Apogei Solis, ad 53°: prodit utrâque via locus Solis 29° ♌. Itaque Sole in 29° ♌ versante, Marte verò 169°.32′ gradibus ante Aphelium, id est, circa 9° ♓; videbitur Mars in Statione Primâ. Præcepto 104.

QUOMODO COGNOSCATUR, NUM PLANETA SIT directus, Stationarius an retrogradus?

Præceptum 107. Per præc. 93. Per præc. 94. Per præc. 103. Per præc. 104.

AD tempus quodlibet propositum, quærantur, Angulus Commutationis Planetæ, & proportio Intervallorum, Terræ & Solis, ad curtatum Planetæ & Solis (adeóq; si non vis uti Tabellâ Stationũ, ipsorum etiam arcuum diurnorum.) Tunc indagetur angulus Commutationis, respondens huic Intervallorum proportioni, qui Stationem exhibeat. Si igitur minor fuerit ille temporarius Commutationis angulus, hoc Stationario; Planeta directus est; si æqualis; Planeta Superiorum unus, in Statione est; in primâ quidem, si orientalis, Sole à conjunctione ejus ad oppositum ejus tendente: at si occidentalis, ab opposito ad conjunctionem; in secundâ; si major, Planeta est retrogradus. In Inferioribus distinctio est contraria, Vespertini enim sunt, cùm primam Stationem conficiunt; cùm secundam, Matutini.

EXEMPLUM.

Anno 1625, die $\frac{14}{24}$ Augusti, in meridie invenitur Anomaliæ Martis Complementum ad circulum 169.32, Angulus Commutationis Martis 169°.19′. Logarithmus Intervalli curtati, — 32475, Solis Anomalia 53.8. Logarithmus Intervalli Solis — 1054. Constituitur ergò proportio Intervallorum 31421. Hæc efficit Commutationis angulum Stationarium 169°.35′. Major est hic, quàm 169°.10′, & Mars est orientalis, Sole à Conjunctione ☌, versus ejus oppositum tendente. Ergò Statio Prima præteriyt, proximo die antè, jamq; Planeta retrogradus est factus.

Sic in Genesi RUDOLPHI IMP. *si de Saturno quæratur, directus sit an retrogradus, annè Stationarius: quæsitus Commutationis angulus, Stationarium efficiens, in Tabulâ Latitudinariâ Saturni, maximus omnium 116°.53′ invenitur. At verò Commutationis angulus temporarius, erat supra 155°.49′, major illo. ♄ igitur retrogradus est.* Præcepto 93.

Mercurij etiam Commutationis angulus temporarius ad 177° excurrit, cùm ejus Statio in Tabulâ Latitudinariâ, nihil ultra 154°.10′ requirat; quare etiam hic est retrogradus, tendens ad Conjunctionem Solis inferiorem.

UTRUM MAIOR AN MINOR INCLINATIONE, FUTURA SIT LATITUDO PLANETÆ. Præceptum 108.

EX Directorio computandi loca Planetarum in longum & latum, sequuntur hæ Regulæ: In ♄, ♃, ♂, quoties Angulus Elongationis est semissis Anguli Commutationis; in ♀ verò, quoties angulus Elongationis cum angulo Commutationis, implet duos rectos, Latitudo æquatur Inclinationi; quoties minor est hic Elongationis Angulus: Latitudo est minor Inclinatione, quoties major, major & latitudo. In ☿ v. Latitudo semp est minor Inclinatione. Præcepto 99. & 100. Præcepto 97 formatus.

UTRUM LATITUDO PLANETÆ CRESCAT, AN DECRESCAT, annè consistat? Præceptum 109.

LATITUDO in eodem manet, quando Intervalla Planetę & Terræ ad dies proximos subducta, fuerint in proportione Inclinationum eversâ, hoc est, quando quantum crescit Meslogarithmus Inclinationis vel decrescit, tantundem etiam Logarithmo Commutationis respectu Logarithmi Elongationis crescit vel decrescit, quod fieri potest variè. Et in Saturno quidem, inque Jove, ob tardissimam Inclinationis mutationem diurnam, jugum ipsum Latitudinis, quavis vice maximæ, cum oppositionibus Planetæ cum Sole, proximè coincidit; à conjunctionum cum Sole diebus aliquantò plus recedit: in Mercurio, ob celerrimam separationem orbium, propiùs sese applicat consistentia Latitudinis ad accessum Planetæ (motu Eccentrico in Orbita) ad Inclinationis maximæ limites; majori tamen varietate, cùm Planeta est circa Stationes vel retrogradus.

In Marte & Venere magnam hæc res habet varietatem. Etsi ille quidem, Superiorum sectæ sese propiùs etiam hic applicat; ista verò Inferiorum, scilicet Mercurij: ille ob parvitatem Inclinationis, & tarditatem Commutationis; ista ob magnitudinem Inclinationis, & Commutationem paulò breviorem. Utcunque tamen hæc sic sese habeant; in utroque tamen Planetâ nihil-

Ende
Anfang

© Stadtbibliothek Ulm, 2018. Signatur: MNV 596;